

prima instanță: Judecătoria Ialoveni
judecătorul: C. Albu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Panov, A. Danilov, L. Popova

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Oleg Sternioală,
Mariana Pitic, Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ionaș Timofei împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii, anularea ordinului privind încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 și deciziei suplimentare Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 14 august 2015, Ionaș Timofei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni, privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii, anularea ordinului privind încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat, că prin ordinul nr. 54-c din 13 octombrie 2008 și contractul individual de muncă nr. 09 încheiat la 13 octombrie 2008 a fost angajat în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-l Ialoveni în funcția de inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală.

Menționează, că la o dată necunoscută, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni a fost sesizată de către patru funcționari ai Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni, care printr-o „Notă raport”, au pretins că reclamantul ar fi comis abateri disciplinare în cadrul unui control fiscal efectuat la 03 aprilie 2015.

Reclamantului nu i-a fost adus la cunoștință de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni inițierea unei anchete de serviciu și nu i-au fost solicitate careva explicații cu privire la incidentul din 03 aprilie 2015.

Explicații i-au fost solicitate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în afara oricărei proceduri disciplinare la 06 mai 2015, însă ședința Comisiei de Disciplină a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni a avut loc la 17 iulie 2015, când reclamantul se afla în concediu medical.

Afirmă, că prin ordinul nr. 102-P din 20 iulie 2015 i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară de destituire din funcția publică, concomitent prin ordinul nr. 103-P din 20 iulie 2015 au fost încetate raporturile de serviciu, prin destituire din funcția publică.

În viziunea reclamantului ordinul nr. 102-P din 20 iulie 2015 și ordinul nr. 103-P din 20 iulie 2015 sunt ilegale și pasibile de a fi anulate, deoarece la emiterea lor au fost comise încălcări de ordin procedural și material, fapt prin care reclamantului i-a fost lezat dreptul constituțional la muncă, dreptul la viață profesională garantat de art.8 CEDO, precum și a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestuia.

Solicită reclamantul, declararea ilegală și anularea ordinului nr. 102-P din 20 iulie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare de destituire din funcția publică, declararea ilegală și anularea ordinului nr. 103-P din 20 iulie 2015 privind încetarea raporturilor de serviciu, prin destituire din funcția publică, obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni să emită ordin privind restabilirea reclamantului în funcția inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a penalității de întârziere a plății salariului în mărime de 1% din suma salariului neachitat, repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de concretizare a cerințelor depusă la 04 noiembrie 2016, reclamantul a solicitat declararea ilegală și anularea ordinului nr. 102-P din 20 iulie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare de destituire din funcția publică, declararea ilegală și anularea ordinului nr. 103-P din 20 iulie 2015 privind încetarea raporturilor de serviciu, prin destituire din funcția publică, obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni să emită ordin privind restabilirea reclamantului în funcția inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu în sumă de 13 982,50 lei, încasarea unui salariu mediu în sumă de 4 798,08 lei, repararea

prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 04 noiembrie 2016 cererea de chemare în judecată depusă de Ionaș Timofei împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii, anularea ordinului privind încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins, ca neîntemeiată.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la 11 noiembrie 2016, Ionaș Timofei a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Ialoveni din 04 noiembrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, s-a admis apelul declarat de Ionaș Timofei. S-a casat hotărârea Judecătorei Ialoveni din 04 noiembrie 2016 și s-a emis o hotărâre nouă, prin care.

S-a anulat ordinul nr. 102-P din 20 iulie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare de destituire din funcția publică lui Ionaș Timofei, inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală. S-a anulat ordinul nr. 103-P din 20 iulie 2015 privind încetarea raporturilor de serviciu lui Ionaș Timofei, inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală, începând cu 21 iulie 2015.

S-a restabilit Ionaș Timofei în funcția inspector principal al Secției administrarea contribuabililor a Direcției administrare fiscală a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni și s-a încasat din contul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni în beneficiul lui Ionaș Timofei un salariu mediu în mărime de 4 140 lei.

S-a încasat din contul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni în beneficiul lui Ionaș Timofei salariul restant pentru toată perioada de absența forțată de la locul de muncă în sumă de 85 415,75 lei.

S-a încasat din contul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni în beneficiul lui Ionaș Timofei cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, însă a aplicat eronat norma de drept material.

Instanța de apel la adoptarea deciziei s-a bazat pe dispozițiile art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1) și 210 alin.(1) din Codul muncii care reglementează raporturile de muncă dintre angajator și salariat.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a constatat, că Raportul privind ancheta de serviciu din 20 mai 2015 nu corespunde cerințelor legii fiind emis cu încălcarea pct. 39

din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009, și anume nu s-a indicat perioada anchetei și propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare care s-ar impune reieșind din concluziile emise în urma efectuării anchetei de serviciu.

Colegiul a menționat că, concluziile anchetei de serviciu se bazează doar pe sesizările în scris a funcționarilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni și a colaboratorului de poliție a Inspectoratului de poliție Ialoveni, fără audierea acestora în ordinea pct. 38 al. (3) din Regulamentul menționat și la ședința Comisiei din 17 iulie 2015 nu au fost audiate toate persoanele care au formulat sesizările, conform pct. 48 al. (3), 49 din același Regulament, iar dovezi de citare care ar permite desfășurarea ședinței Comisiei în lipsa persoanelor respective, conform pct. pct. 43, 44 din Regulament, lipsesc.

Sub acest aspect, instanța de apel a remarcat și faptul, că în ziua ședinței Comisiei de Disciplină din 17 iulie 2015, reclamantul Ionaș Timofei se afla în concediu medical, fapt ce se confirmă prin certificatul de concediu medical seria 01 nr. 1889201, anexat la materialele cauzei, iar ședința Comisiei a fost petrecută în absența reprezentantului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, contrar dispoziției șefului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-03-09/257/4298 din 14 mai 2015, nefiind întocmit un demers, în ordinea pct. 62 din Regulament, adresat șefului IFS Ialoveni cu propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare.

La fel, procesul-verbal al ședinței Comisiei disciplinare din 17 iulie 2015 contrar pct. 59 din Regulament nu a fost adus la cunoștința reclamantului, motiv din care ultimul a fost în imposibilitate să-1 conteste.

Colegiul consideră că prima instanță neîntemeiat a conchis că la emiterea ordinelor nr. 102-P și nr. 103-P reclamantul se află în situație de incompatibilitate (art.25 al.6 din Legea 158/2008), pe motiv că ar deține funcția de conducător al SRL „Rotimal Construct”, fără a ține cont de faptul că acesta a vândut cota sa socială din SRL „Rotimal Construct” încă în anul 2004 prin contractul de vânzare-cumpărare a cotelor de participare din 18 mai 2004, autentificat notarial și că după această dată, dânsul nu a întreprins nici o acțiune în interesele acestei întreprinderi, nu a exercitat nici o funcție și nu a obținut nici un beneficiu material. Or, la momentul angajării la 13 octombrie 2008 situația de presupusă incompatibilitate apărută încă în anul 2004 era cunoscută, fapt care nu a fost negat de intimat.

În acest sens instanța de apel a reținut că înregistrarea prin introducerea modificărilor la Camera Înregistrării de Stat ce ține de fondatorii societății ține de drepturile cumpărătorului de a-și înregistra proprietatea și nicidecum de obligația vânzătorului de executare, în interesul proprietarului nou.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat ilegalitatea ordinelor nr. 102-P din 20 iulie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare de destituire din funcția publică,

declararea ilegală și ordinului nr. 103-P din 20 iulie 2015 privind încetarea raporturilor de serviciu a lui Ionaș Timofei și a dispus restabilirea lui Ionaș Timofei în funcția de inspector principal al Secției administrare contribuabililor a Direcției administrare fiscală a Inspectoratului Fiscal de Stat raional Ialoveni.

La 24 mai 2017 Ionaș Timofei a depus cererea privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, prin care a solicitat să fie soluționat capătul de cerere privind încasarea prejudiciului moral, prin admiterea integrală a pretențiilor nominalizate și încasarea din contul Serviciului Fiscal de Stat Ialoveni în beneficiul lui Ionaș Timofei prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei.

La 05 octombrie 2017 Curtea de Apel Chișinău prin decizia suplimentară a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat Ialoveni în beneficiul lui Ionaș Timofei prejudiciul moral în mărime de 2 salarii medii în sumă de 8 280 lei. În rest pretenția s-a respins ca neîntemeiată.

La 22 iunie 2017, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d 198-199).

La 13 octombrie 2017 Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat a depus recurs suplimentar prin care a solicitat casarea deciziei suplimentare instanței de apel din 05 octombrie 2017 cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d 201-203).

În motivarea recursului a menționat, că Serviciul Fiscal de Stat a respectat condițiile prevăzute de Codul muncii în privința aplicării sancțiunii disciplinare lui Ionaș Timofei.

Consideră, că potrivit prevederilor art. 25 al Legii nr.158 din 04 iulie 2008, funcționarul public nu este în drept să desfășoare activitatea de întreprinzător, cu excepția calității de fondator al societății comerciale ori să favorizeze, în virtutea funcției sale, activitatea de întreprinzător a persoanelor fizice și juridice.

Susține că ordinul nr. 102-P din 20 iulie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare de destituire din funcția publică și ordinul nr. 103-P din 20 iulie 2015 privind încetarea raporturilor de serviciu, prin destituire din funcția publică emise de către IFS Ialoveni sunt întemeiate și corespund legislației în vigoare.

În motivarea recursului suplimentar a invocat, că Ionaș Timofei nu a prezentat probe justificative în confirmarea faptului pricinuirii suferințelor psihice sau fizice suportate, în baza cărora acțiunii-au fost cauzate suferințe morale.

Consideră că instanța de apel în partea constatătoare a deciziei din 13 aprilie 2017 s-a expus referitor și la prejudiciul moral solicitat de Ionaș Timofei și

emiterea unei decizii suplimentare în privința unei chestiuni asupra căreia instanța s-a expus deja este ilegală și abuzivă.

La 02 ianuarie 2018, Ionaș Timofei prin intermediul reprezentantului, avocatul Roșca Vladislav a depus referință prin care a solicitat declararea recursurilor depuse de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, ca fiind inadmisibile (f.d. 209-213).

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 și deciziei suplimentare din 05 octombrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține că sarcina instanței de recurs la aceasta etapa este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE

Recursurile declarate de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Mariana Pitic

Dumitru Visternicean